

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)

Lokalizácia: Príloha č. 2, Skupina 214, P. č. 50

Účinnosť: 01. 01. 1992

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 4

Povinnosť splniť kritériá pre získanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie cestovnej kancelárie.

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
-
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
-

Hĺbkové ex post hodnotenie:

☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu

☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 05. 03. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Súčasná platná a účinná legislatívna úprava kategorizuje činnosť – Prevádzkovanie cestovnej kancelárie (ďalej v texte aj ako „CK“) do skupiny viazaných živností (zákon č. 455/1991 Zb., Príloha č. 2 - Viazané živnosti, skupina č. 214 – Ostatné, por. č. 50) s taxatívne stanovenými kritériami pre získanie príslušnej odbornej spôsobilosti. Splnenie podmienok na prevádzkovanie cestovnej kancelárie teda vyžaduje, okrem splnenia všeobecných podmienok prevádzkovania živnosti, aj splnenie osobitných podmienok odbornej spôsobilosti získaných iným spôsobom. Súčasná legislatíva definuje osobitné podmienky pre získanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie cestovnej kancelárie nasledovne:

- vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a jeden rok praxe v odbore alebo
- vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo vyššie odborné vzdelanie a dva roky praxe v odbore alebo
- úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a tri roky praxe v odbore.

Z vyššie uvedeného znenia podmienok preukázania odbornej spôsobilosti vyplýva, že postačuje, aby záujemca preukázal splnenie jednej z definovaných podmienok (nejde teda o povinnosť kumulatívneho splnenia všetkých legislatívne zadefinovaných podmienok).

Súčasná podmienky pre získanie odbornej spôsobilosti na prevádzku cestovnej kancelárie je možné považovať, a to aj na základe podnetov z podnikateľského prostredia (ďalej aj ako „PP“) a v kontexte deklarovaného záväzku SR prispievať k podpore a rozvoju PP (napr. znižovaním administratívnej a regulačnej záťaže), za neprimerane prísne a obmedzujúce. Predovšetkým sa to týka absolventov vyššieho odborného, úplného stredoškolského alebo vysokoškolského štúdia v odbore – cestovný ruch. Súčasná nastavenie podmienok preukazovania odbornej spôsobilosti žiadnym spôsobom nediferencuje medzi týmito absolventmi a ostatnými absolventmi akéhokoľvek iného študijného odboru. Potreba absolvovania dodatočnej praxe predstavuje pre absolventov odboru cestovný ruch zbytočnú záťaž, znižuje ich motiváciu samostatne podnikat' v odbore a zároveň týchto absolventov viaže pomerne dlhú dobu v zamestnaneckom pomere, pričom v mnohých prípadoch za nízke mzdové ohodnotenie. Takto nastavené podmienky v súčasnosti zároveň vplyvajú značne negatívne aj na možných budúcich záujemcov (uchádzačov) o štúdium v odbore cestovný ruch. Študenti vysokoškolského štúdia v odbore cestovný ruch absolvujú napríklad povinnú odbornú prax, na základe ktorej získavajú potrebné skúsenosti z aplikačnej praxe v rámci svojho štúdia (napr. študijný program - Manažment cestovného ruchu, študijný odbor - Cestovný ruch Ekonomickej univerzity v Bratislave, v rámci ktorého študenti absolvujú odbornú prax v rámci 4 semestra). Súčasná podmienky, požadujúce od absolventov štúdia v odbore cestovného ruchu absolvovanie dodatočnej praxe, je možné považovať za zbytočne zaťažujúce a výrazne limitujúce celkový záujem o vykonávanie podnikateľskej činnosti v oblasti cestovného ruchu.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

V súčasnosti platí, že prevádzkovanie cestovnej kancelárie je viazanou živnosťou, na získanie odbornej spôsobilosti ku ktorej je potrebné splniť jedno z týchto kvalifikačných kritérií:

- vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a jeden rok praxe v odbore alebo
- vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo vyššie odborné vzdelanie a dva roky praxe v odbore alebo
- úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a tri roky praxe v odbore.

Predmetom ex post hodnotenia má byť prehodnotenie rozsahu odborných kritérií aj vzhľadom na vývoj trhu v predmete poskytovaných služieb cestovnými kancelárkami.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikované subjekty, pri ktorých sa predpokladalo, že ich bude regulácia ovplyvňovať.

Ex post:

- fyzické osoby, ktoré získali VŠ vzdelanie v odbore cestovný ruch,
- fyzické osoby, ktoré majú záujem získať oprávnenie na prevádzku CK,
- cestovné kancelárie.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
4	Povinnosť splniť kritériá pre získanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie cestovnej kancelárie	Zákon č. 455/1991 Zb, Príloha č. 2 - skupina 214, por. č. 50	01.01.1992	PO (cestovné kancelárie), FO (záujemcovia o získanie odb. spôsobilosti)	361 subjektov (CK)	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Ex post náklady neboli kalkulované vzhľadom na povahu regulácie, ktorá nespôsobuje zvýšenie nákladov pre podnikateľské subjekty.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom početnosti pre zistenie približného počtu dotknutých subjektov z oblasti podnikania – cestovný ruch bola webová stránka Slovenskej obchodnej inšpekcie (SOI), na ktorej je uverejnený zoznam CK registrovaných v SR. Počet všetkých cestovných kancelárií bol očistený o spoločnosti v úpadku, likvidácii a spoločnosti neposkytujúce činnosti cestovnej kancelárie. Odkaz na internetovú stránku: https://www.soi.sk/sk/zoznam-cestovnych-kancelarii/zoznam-cestovnych-kancelarii.soi
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, keďže právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015 a zároveň nie je možné vypočítať celkové skutočné náklady hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie. Z týchto dôvodov nie je možné uviesť rozdiel predpokladaných a skutočných nákladov na podnikateľské prostredie.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:		
GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, odbor živnostenského podnikania (ďalej ako „MV SR“ alebo „gestor“).		
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:		
<u>Cielené konzultácie:</u>		
Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):	Zúčastnené subjekty:	
Slovenská asociácia cestovných kancelárií a cestovných agentúr (ďalej ako „SACKA“)	Áno ☒ Nie ☐	
Slovenská asociácia poisťovní (ďalej ako „SLASPO“)	Áno ☒ Nie ☐	
Slovenská spoločnosť sprievodcov cestovného ruchu (ďalej ako „SSSCR“)	Áno ☒ Nie ☐	
Republiková únia zamestnávateľov (ďalej ako „RÚZ“)	Áno ☒ Nie ☐	
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Oslovené subjekty:	Forma:	Dátum vykonania:
SACKA	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	24. 11. 2023
SLASPO	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	24. 11. 2023
SSSCR	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	24. 11. 2023
RÚZ	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	24. 11. 2023
<u>Verejné konzultácie:</u>		
V rámci hodnotenia podmienok preukazovania odbornej spôsobilosti pre prevádzku CK boli realizované iba cielené konzultácie.		
Cielených konzultácií sa zúčastnili aj zástupcovia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej ako „MH SR“) a Ministerstva dopravy Slovenskej republiky (ďalej ako „MD SR“).		
9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:		
- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie, - konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.		
SLASPO vo svojich vyjadreniach hodnotí súčasné nastavenie legislatívnej regulácie v kontexte požiadaviek na preukazovanie odbornej spôsobilosti na prevádzku cestovnej kancelárie ako vyhovujúce, bez potreby jej ďalšej úpravy. Podľa názoru SLASPO „<i>liberalizácia podmienok pre získanie živnostenského oprávnenia v cestovnom ruchu neprinesie podporu podnikania v oblasti cestovného ruchu</i>“. SLASPO považuje činnosť prevádzkovania CK za odborne pomerne náročnú, do ktorej v rámci jej činnosti vstupujú rôzne faktory, ako aj požiadavky z praxe na osobu, ktorá túto činnosť v rámci CK vykonáva. SLASPO vníma zámer liberalizácie podmienok pre získanie živnostenského oprávnenia na prevádzku CK ako riziko z pohľadu možného zníženia požadovanej odbornej úrovne, a tým aj potenciálne riziko zníženia kvality poskytovaných služieb pre spotrebiteľov. Zástupcovia SLASPO zároveň v tejto súvislosti uviedli, že: „<i>po navrhovanej liberalizácii požiadaviek na dosiahnutú prax v odbore je možné, že poskytovatelia záruky môžu do budúcnosti odmietnuť podieľať sa na riziku poistenia insolventnosti CK</i>“. Zo strany SLASPO boli vyjadrené obavy, že po schválení navrhovanej liberalizácie a jej implementácii do legislatívy by mohla nastať situácia, kedy príslušná CK síce, v zmysle požiadaviek, bude spĺňať požiadavky na		

prevádzku, ale v zásade bude pre túto CK prakticky nemožné získať poisťnú ochranu, ktorá je pre CK obligatórna. SLASPO označila práve túto skutočnosť za priamo kontradiktórnu k deklarovaným cieľom predmetnému zámeru liberalizácie (podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu). Zástupcovia SLASPO zároveň vo svojich vyjadreniach spochybnil argumentáciu autora podnetu, kde autor uviedol ako zdroj jeho inšpirácie českú právnu úpravu. SLASPO v tomto kontexte uviedlo, že: „v českej republike je zriadený Garančný fond pre prípad úpadku cestovných kancelárií. Z toho dôvodu je akákoľvek liberalizácia požiadaviek na podnikanie v oblasti cestovného ruchu ľahšie akceptovateľná pre poskytovateľov ochrany pre prípad možného úpadku, nakoľko Garančný fond predstavuje, popri poisťnej zmluve, ďalší prostriedok záruky proti úpadku cestovnej kancelárie“. Zástupcovia SLASPO pripomenuli, že v SR nedošlo k zriadeniu Garančného fondu, a to napriek ich opakovaným návrhom.

SACKA prostredníctvom svojich zástupcov nevyjadrila zásadný nesúhlas s podnetom na rozšírenie a liberalizáciu možnosti preukazovania odbornej spôsobilosti na získanie oprávnenia prevádzkovať viazanú živnosť – prevádzka CK. Zároveň však SACKA na rokovaní uviedla, že predmetná liberalizácia predstavuje zásadný krok v oblasti kvality poskytovania služieb CK.

Zástupcovia RÚZ odprezentovali počas rokovaní k podnetu a návrhu na liberalizáciu podmienok preukazovania odbornej spôsobilosti na prevádzku CK identický postoj ako predstavitelia SLASPO. Rovnako ako SLASPO, ani RÚZ v súčasnosti neidentifikovali relevantné dôvody na zmenu aktuálne platnej a účinnej legislatívy v predmetnej časti.

Zástupcovia SSSCR zároveň uviedli, že „absolvent vysokoškolského štúdia v odbore cestovný ruch by ani v prípade uvoľnenia podmienok pre založenie viazanej živnosti na prevádzkovanie CK pravdepodobne nedisponoval dostatkom finančných prostriedkov na založenie CK a získanie príslušného poistenia“, čím podporili argumentáciu proti liberalizácii podmienok.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Regulácia vznikla z dôvodu potreby regulovania podnikateľských subjektov pri získaní oprávnenia na viazanú živnosť pre prevádzkovanie CK. Jej cieľom bolo nie len definovanie samotnej viazanej živnosti, ale hlavne zabezpečenie dostatočnej odbornosti a kvality pri vykonávaní predmetných činností.

MV SR sa k doručeným podnetom časti PP na liberalizáciu súčasných podmienok preukazovania odbornej spôsobilosti na prevádzku CK vyjadrilo v zmysle, že súčasne nastavenie legislatívnych podmienok považuje za primerané. MV SR v tejto súvislosti, podobne ako MD SR, vyjadrilo názor, že zmena súčasného legislatívneho nastavenia v predmetnej veci nie je potrebná a ani vhodná, čo podľa ich vyjadrenia súvisí najmä s potrebou zachovania zásady stability legislatívneho prostredia SR (obmedzenie negatívneho vplyvu častých legislatívnych zmien – novelizácií živnostenského zákona). MV SR v tejto súvislosti poukázalo skôr na potrebu redefinovania a precizovania súčasného legislatívneho znenia predmetnej regulácie (Príloha č. 2 k zákonu č. 455/1991 Zb., Skupina 214, bod. 50) v časti preukazovania odbornej spôsobilosti, a to v zmysle, že uznávať by sa mala „následná odborná prax“ – čiže odborná prax, nadobudnutá až po ukončení štúdia príslušnej fyzickej osoby (záujemcu o získanie živnostenského oprávnenia na prevádzku CK). Uvedenou úpravou súčasného znenia by sa eliminovali negatívne skúsenosti z doterajšej aplikačnej praxe, kedy niektorí žiadatelia predkladali doklad o nadobudnutej praxi v odbore pred ukončením ich štúdia. Zástupcovia MV SR

navyššie deklarovali podporu ich stanovísk a názorov aj viacerými podobnými vyjadreniami zo strany niektorých stavovských organizácií a združení v oblasti cestovného ruchu, ktoré im boli doručené v minulom období. V neposlednom rade však MV SR nevyhlásilo pokračovanie v rokovaniach, avšak poukázalo na potrebu podrobnejšej analýzy predmetnej problematiky, súčasne za účasti širšieho okruhu relevantných subjektov z oblasti cestovného ruchu.

MV SR s navrhovaným rozšírením možností preukazovania splnenia podmienok odbornej spôsobilosti pre prevádzku CK nesúhlasí. MV SR považuje súčasné legislatívne nastavenie v otázke liberalizácie možností preukazovania odbornej spôsobilosti za primeraný a postačujúci. Podľa názoru MD SR by navrhovaná liberalizácia podmienok, rovnako ako bolo už uvedené aj vyššie, pravdepodobne viedla k zníženiu celkovej úrovne poskytovania služieb v oblasti cestovného ruchu, s čím priamo súvisí aj riziko zvýšenia porušovania spotrebiteľských práv.

V odprezentovaných stanoviskách MD SR vyjadrilo nesúhlas s navrhovaným rozšírením možností preukazovania splnenia podmienok odbornej spôsobilosti pre prevádzku CK ako viazanej živnosti. Podľa názoru MD SR by navrhovaná liberalizácia podmienok viedla k zníženiu celkovej úrovne poskytovania služieb v oblasti cestovného ruchu, s čím priamo súvisí aj riziko zvýšenia porušovania spotrebiteľských práv.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Zástupcovia združenia SACKA vyjadrili súhlas s návrhom liberalizácie podmienok pre získanie odbornej spôsobilosti na prevádzku cestovnej kancelárie. Tento súhlas bol, okrem potreby znižovania administratívnej a regulačnej záťaže pre PP, odôvodnený aj potrebou zvýšenia atraktivity štúdia v odbore cestovný ruch. Alternatívnym riešením by bolo doplnenie kritéria v znení:

„vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore cestovný ruch alebo“.

Na základe znenia ďalšieho kritéria, ako je stanovené vyššie, by sa podľa zástupcov SACKA zabezpečila kontinuita zachovania požadovaného stupňa odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie CK a poskytovanie kvalitných služieb pre spotrebiteľov. Zároveň by sa tým posilnili aktivity smerujúce k podpore PP a znižovaniu administratívnej a regulačnej záťaže PP. Okrem uvedeného by táto novelizácia súčasného legislatívneho znenia pravdepodobne prispela aj k zvýšeniu celkovej miery atraktivity vysokoškolského štúdia v študijnom odbore – cestovný ruch.

Podľa názoru SLASPO predložený návrh v zmysle pripomienok na liberalizáciu možností preukazovania odbornej spôsobilosti v súčasnosti neprináša požadovanú podporu podnikateľského prostredia, pričom práve liberalizácia požiadaviek môže spôsobiť zníženie odbornej úrovne držiteľov odbornej spôsobilosti pre prevádzku cestovných kancelárií. Združenie SLASPO v tejto súvislosti zároveň vyjadrilo obavy z možných komplikácií v kontexte následného kontrahovania zákonom stanovenej obligatórnej poisťovnej ochrany pre CK. SLASPO považuje súčasné legislatívne znenie za primerané a postačujúce, bez potreby jeho riešenia alternatívnymi spôsobmi.

RÚZ SR komunikovala identický postoj ako zástupcovia SLASPO, bez deklarovania alternatívneho riešenia.

SSSCR sa priklonila k stanoviskám MD SR a MV SR, pričom zástupcovia SSSCR poukázali na skutočnosť, že absolventi vysokoškolského štúdia v odbore cestovný ruch by, ani v prípade

liberalizácie podmienok pre založenie cestovnej kancelárie, pravdepodobne nedisponovali dostatkom finančných prostriedkov, a to aj v kontexte získania príslušného poistenia. Konkrétne alternatívne riešenie nebolo zo strany SSSCR prezentované, rovnako ako RÚZ, SLASPO, MD SR a MV SR považujú súčasné legislatívne znenie vo veci jednotlivých možností preukazovania odbornej spôsobilosti za postačujúce a primerané.

I napriek skutočnosti, že vyššie uvedené subjekty, s výnimkou SLASPO, vyjadrili svoj nesúhlas s predmetným návrhom na liberalizáciu a rozšírenie možností preukazovania odbornej spôsobilosti, bol z ich strany zároveň deklarovaný zreteľný záujem o pokračovanie v ďalších rokovaníach, týkajúcich sa predmetného návrhu. V tejto súvislosti však tiež poukázali na potrebu širšieho zapojenia relevantných subjektov a združení, podnikajúcich v oblasti cestovného ruchu.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

MV SR deklarovalo, že je za zachovanie súčasného legislatívneho znenia bez potreby jeho ďalších zmien a doplnení. Rovnako tak neboli v rámci rokovaní vznesené ani žiadne zásadnejšie alternatívne riešenia, ktoré by viedli k aktivitám, smerujúcim k zmene alebo doplneniu predloženého návrhu. Počas rokovaní však bol viackrát deklarovaný záujem o pokračovanie v diskusii a rokovaníach vo veci liberalizácie podmienok preukazovania odbornej spôsobilosti, ako bolo uvedené vyššie.

Zástupcovia MV SR navyše počas rokovaní zdôraznili potrebu redefinovania súčasného znenia zákona, a to v časti preukazovania odbornej spôsobilosti. Na základe pripomienky, odprezentovanej zo strany MV SR, by sa uznávať mala „*až následná prax, čiže prax, nadobudnutá až po ukončení štúdia žiadateľa*“. Hlavným cieľom tejto pripomienky je spresnenie skutočnosti, že subjekt, ktorý preukazuje spôsobilosť dokladom o nadobudnutom vzdelaní (v inom odbore ako cestovný ruch) a praxou v odbore, má viesť dostatočné preukázať, že „*odbornú prax nadobudol až po získaní príslušného dokladu o vzdelaní*“. Podľa MV SR by sa týmto návrhom odstránil negatívny poznatok z doterajšej aplikačnej praxe, kedy niektorí ohlasovatelia živnosti predkladali doklad o praxi nadobudnutej pred ukončením príslušného stupňa vzdelania.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

V súčasnosti zákon požaduje od žiadateľov o vydanie živnostenského oprávnenia na prevádzkovanie cestovnej kancelárie preukázanie príslušnej doby praxe, a to v závislosti od dosiahnutého vzdelania. Cieľom predloženého návrhu liberalizácie súčasných možností bolo diferencovať jednotlivé požiadavky na dosiahnutú prax v odbore od typu dosiahnutého vzdelania. Súčasťou návrhu bolo liberalizovať absolventov štúdia v odbore cestovný ruch od súčasne platných podmienok, čím by sa s vysokou pravdepodobnosťou dosiahlo, okrem iného, aj zatraktívnenie štúdia v odbore cestovný ruch. Súčasná regulačné nastavenie nepriamo požaduje, aby sa záujemcovia o získanie oprávnenia na prevádzku CK zamestnali v súkromnom sektore, a to bez ohľadu na to, či súkromný sektor má dostatok voľných pracovných miest. Ak aj voľné pracovné miesta sú, zamestnávateľia v súkromnom sektore, vedomí si skutočnosti, že práca u nich je kľúčom k získaniu živnostenského oprávnenia, zákonnú požiadavku praxe a svoje postavenie často zneužívajú až do takej miery, že mzdové ohodnotenie znižujú až na najnižšiu zákonom prípustnú úroveň. Kombinácia uvedených faktorov prispieva k tomu, že absolventov štúdia v odbore „cestovný ruch“, ktorí majú ambíciu samostatne podnikat' a jasný podnikateľský plán, na neprimerane dlhú dobu viaže v zamestnaneckom pomere, spomaľuje dynamiku zmien, zhoršuje konkurenčné prostredie, pôsobí na absolventov demotivačne a znižuje chuť podnikat' vo vyštudovanom odbore. Požiadavka praxe popri dosiahnutí vzdelania v odbore cestovný ruch navyše ako neželaný vedľajší efekt spochybňuje kvalitu štúdia v danom odbore, keď toto štúdium zákonodarca považuje za natoľko nedostatočné, že požaduje popri ňom ešte niekoľkoročnú prax

Na základe podnetov, doručených časťou PP s cieľom navrhnuť jednotlivé možnosti a formy zníženia administratívnej záťaže a zatraktívnenia PP, bol MH SR doručený podnet na liberalizáciu súčasných možností preukázania odbornej praxe pre získanie oprávnenia na prevádzkovanie CK. Z dôvodu prediskutovania uvedeného podnetu bolo realizovaných niekoľko stretnutí a diskusií s pozvanými subjektmi, z ktorých sa týchto konzultácií zúčastnili napr. MD SR, MV SR, SLASPO, RÚZ, SSSCR a SACKA. Na stretnutiach boli uvedené subjekty vyzvané, aby predniesli svoje jednotlivé postoje a vyjadrenia, s cieľom dosiahnuť prijateľné kompromisné riešenie. V rámci diskusií väčšina subjektov, s výnimkou zástupcov SACKA, vyhodnotili súčasné legislatívne nastavenie v oblasti preukazovania odbornej spôsobilosti za vhodné a primerané, bez potreby ďalších zmien a doplnení. Zúčastnené subjekty sa počas rokovaní nestotožnili s návrhmi predstaviteľov združenia SACKA, avšak zároveň vyjadrili podporu myšlienke realizácie ďalších podobných stretnutí a vzájomných diskusií v predmetnej téme v budúcnosti. V tejto súvislosti je potrebné tiež spomenúť návrh, ktorým väčšina zúčastnených subjektov apelovala na potrebu rozšírenia okruhu relevantných subjektov, ktoré priamo alebo nepriamo participujú na podnikateľských aktivitách v oblasti cestovného ruchu. Tento faktor by nepochybne mohol do diskusie priniest množstvo pozitívnych aspektov, a to najmä v kontexte skúseností a poznatkov z aktuálnej aplikačnej praxe v danej oblasti.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Spracovateľ podrobne vyhodnotil a zanalyzoval všetky vyjadrenia a stanoviská, ktoré boli odprezentované zúčastnenými subjektmi. Na základe vyhodnotenia spracovateľ dospel k záveru, že podstatná väčšina zúčastnených subjektov sa vo svojich stanoviskách vyjadrila za zachovanie súčasného legislatívneho znenia predmetnej regulácie (definovanie možností preukazovania odbornej spôsobilosti pre získanie oprávnenia na prevádzku cestovnej kancelárie). Podnet zo strany časti PP, ktorého cieľom bola liberalizácia vyššie uvedených možností, bol zo strany týchto subjektov vyhodnotený ako nateraz irelevantný, nakoľko podstatná väčšina týchto subjektov označila súčasné legislatívne znenie ako dostatočne primerané, bez potreby jeho ďalšej zmeny alebo doplnenia. Najčastejším argumentom pre zachovanie súčasného znenia predmetnej regulácie bola

obava z možného rizika zhoršenia kvality služieb v oblasti cestovného ruchu a tým aj možného nárastu počtu spotrebiteľských sporov. Ďalším opakujúcim sa argumentom bolo poukázanie na negatívne aspekty príliš častých novelizačných úprav živnostenského zákona (zákon č. 455/1991 Zb.), čo má negatívny vplyv na stabilitu právneho poriadku. I napriek nesúhlasu s odprezentovaným podnetom všetky zúčastnené subjekty vyjadrili svoju podporu myšlienky uskutočnenia ďalších rokovaní a stretnutí k tejto problematike v budúcnosti.

Odlišný názor voči vyššie uvedenému vyjadrili zástupcovia združenia SACKA, ktorí naopak návrh, predložený časťou podnikateľského prostredia, označili za účelný a prospešný, nakoľko by výrazným spôsobom mohol prispieť k všeobecnému cieľu znižovania administratívnej záťaže pre podnikateľov, ako aj k celkovej podpore malého a stredného podnikania (MSP).

Spracovateľ zbral na vedomie vyššie uvedené stanoviská zúčastnených subjektov a hoci súhlasí so stanoviskom zástupcov SACKA v kontexte pozitívneho vplyvu na PP, prikláňa sa akceptovaniu návrhu podstatnej väčšiny zúčastnených subjektov. Spracovateľ zároveň oceňuje a kladne hodnotí návrh zúčastnených subjektov na uskutočnenie ďalších rokovaní k predmetnému návrhu v budúcnosti. Rovnako súhlasí aj s návrhom na prizvanie a zapojenie širšieho spektra podnikateľských subjektov, prípadne združení, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť (priamo alebo nepriamo) v oblasti cestovného ruchu. Nakoľko počas rokovaní nedošlo k prijatiu vyhovujúceho kompromisného riešenia a zároveň neboli vznesené žiadne alternatívne návrhy k predmetnému podnetu, spracovateľ vidí priestor pre ďalšie rokovania v tejto otázke v budúcnosti.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ sa s vyššie uvedenými závermi stotožnil a rovnako vyjadril aj pozitívny postoj k deklarovanému zámeru pokračovať v ďalších rokovaniach. V kontexte vyššie uvedeného sa spracovateľ prikláňa k návrhu väčšiny zúčastnených subjektov, a to ponechať súčasné legislatívne znenie predmetnej regulácie.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu sa k obsahu stanoviska spracovateľa nevyjadril.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia